

PLANUL NATIONAL DE OCUPARE A FORTEI DE MUNCA

In contextul procesului de aderare la Uniunea Europeana, Ministerul Muncii Solidaritatii Sociale si Familiei a inceput in anul 2001 elaborarea politicilor destinate cresterii gradului de ocupare a fortei de munca din Romania.

Primul Plan National de Actiune pentru Ocuparea Fortei de Munca - PNAO a stabilit obiective si masuri de realizat in perioada 2002 – 2003. Planul National de ocupare a Fortei de Munca a prezentat o analiza a evolutiilor macroeconomice din perioada 1990 – 2001, a evolutiei pietei muncii in perioada 1990 – 2001 si a stabilit obiectivele si masurile necesare pentru cresterea gradului de ocupare, conform celor 4 Piloni ai Strategiei europene de ocupare a fortei de munca, respectiv ale celor 18 linii directoare.

Implementarea masurilor stabilite in cadrul Planului National de Actiune pentru Ocuparea Fortei de Munca a fost monitorizata periodic. In anul 2004, a fost realizata analiza datelor statistice care au reflectat evolutia contextului economic, demografic si al ocuparii. S-a constatat ca in anii 2002 – 2003, respectiv in perioada de aplicare a primului PNAO, economia a evoluat pozitiv: cresterea PIB –ului real a fost de 5,1% in 2002 si 5,2% in anul 2003; sectorul serviciilor contribuind in 2003 cu 46,4% la PIB; ponderea sectorului privat in PIB a ajuns in 2003 la 67,7% fata de 69,4% in 2002 respectiv 68% in anul 2001; salariul minim pe tara a crescut in termeni reali cu 32,7%.

Din punct de vedere al contextului demografic, in aceeași perioada, procesul de scadere a populatiei totale a Romaniei a continuat mentinandu-se sporul natural negativ si tendinta de imbatranire a populatiei.

Din punct de vedere a pietei muncii, rata de ocupare a ramas relativ constanta, datele statistice au inregistrat o scadere totala a acesteia de 0,1 puncte procentuale, pe sexe – o crestere cu 0,1 puncte pentru barbati si o scadere de 0,4 pentru femei, iar pe grupe de varsta – o crestere cu 0,6 puncte procentuale pentru 35 – 54 ani si o scadere de 0,4 pentru 25 – 34 ani.

Pe medii de rezidenta, pentru populatia ocupata, analiza efectuata pentru perioada dintre trim. IV 2002 si trim. IV 2003, a aratat unele cresteri, astfel :

- pentru mediul urban – o crestere de 79,7 mii persoane, majoritatea fiind ocupate in activitati din industria prelucratoare, iar restul in invatamant, tranzactii imobiliare si alte servicii, hoteluri si restaurante, industria extractiva, intermediari financiari.
- pentru mediul rural cresterea numarului de persoane ocupate s-a inregistrat mai ales in activitati de constructii, transport, depozitare si comunicatii, comert sau industrie prelucratoare.

In ceea ce priveste somajul, perioada analizata a fost aceea dintre trim.

III ale anilor 2002 si 2003, prezentandu-se o reducere a numarului de someri cu 140 mii persoane, din care 80 mii barbati si 60 mii femei.

Al doilea Plan National de Actiune pentru Ocupare 2004 – 2005 a fost elaborat cu Strategia Europeana pentru Ocupare. La elaborarea PNAO 2004 – 2005 au fost analizate prioritatile nationale stabilite in cadrul altor documente elaborate in contextul corelarii politicilor nationale cu politica europeana in domeniu, respectiv cu prevederile :

- Planului National de Dezvoltare 2004 – 2006
- Programului Economic de Preaderare
- Documentului Comun de Evaluare a politicilor de Ocupare

In concordanta cu Strategia Europeana de Ocupare a Fortei de Munca si cu prioritatile nationale stabilite in documentele sus-mentionate PNAO 2004-2005 a stabilit urmatoarele trei obiective strategice interdependente :

1. Ocuparea deplina
2. Capacitatea si productivitatea muncii
3. Coeziune si incluziunea sociala

Planul Nationala de Actiune pentru Ocuparea Fortei de Munca 2004 – 2005 a fost de asemenea monitorizat periodic pentru evaluarea stadiului de implementare a masurilor stabilite, constatandu-se indeplinirea acestora de catre institutiile responsabile.

Datele statistice au aratat atat pentru anul 2004 cat si pentru anul 2005 scaderi usoare ale populatiei ocupate totale de 1,1 si respectiv 0,2 puncte procentuale ; pentru populatia ocupata in varsta de munca o scadere nesemnificativa de 0,1 puncte procentuale si o stagnare in anul 2005.

Planul de masuri prioritare al Guvernului pentru integrare europeana a stabilit pentru anul 2006, in domeniul Ocuparea Fortei de Munca, ca una dintre masurile necesare pentru pregatirea deplina a aderarii, elaborarea celui de-al treilea Plan National de Actiune pentru Ocupare PNAO 2006.

Prezentul PNAO 2006 are o abordare pragmatica a procesului de elaborare a politicilor privind piata muncii, cu un accent deosebit pe ameliorarea ocuparii din mediul rural si insertia pe piata fortei de munca a persoanelor de etnie rroma. Masurile de implementare a politicilor de ocupare au ca scop cresterea gradului de ocupare a fortei de munca, prin imbunatatirea calitatii si productivitatii muncii si avand ca rezultat consolidarea coeziunii sociale si teritoriale in concordanta cu liniile directoare integrate. Astfel, cu scopul realizarii unui impact efectiv al masurilor preconizate si pentru incurajarea modificarii structurii economice din mediul rural si multiplicarea oportunitatilor de angajare in sectorul de servicii, au fost stabilite pentru anul 2006 urmatoarele Prioritati generale :

- ocuparea fortei de munca din domeniul rural ;
- insertia pe piata fortei de munca a persoanelor de etnie rroma ;
- ameliorarea discrepantelor zonale si regionale si utilizarea cat mai eficienta a fondurilor comunitare, in special a Fondului Social European.

Ocuparea fortei de munca din domeniul rural :

1. Obiectiv : asigurarea dezvoltarii rurale prin pregatirea populatiei rezidente in mediul rural pentru utilizarea fondurilor si programelor europene aferente perioadei de postaderare.

1. Masuri : derularea de campanii de informare cu privire la schemele de plati ale Uniunii Europene acordate fermierilor si operatorilor ; sustinerea producatorilor in crearea unor organizatii de producatori in diferite sectoare ;

continuarea implementarii programului SAPARD in vederea asigurarii unei diversificari sporite a activitatilor agricole.

2. Obiectiv : imbunatatirea calitatii infrastructurii educationale si a resurselor umane disponibile in mediul rural

2. Masuri : continuarea implementarii celor 3 Componente ale Proiectului pentru Invatamantul Rural, finantat de Banca Mondiala ; implementarea programului « Educatia pentru informatie in mediul rural defavorizat » pentru promovarea unei pedagogii inovante si asigurarea accesului liber la informatie si cultura a comunitatilor locale ; aplicarea Strategiei de dezvoltare a invatamantului rural 2005-2009, cu proiectie pentru anul 2013.

3. Obiectiv : consolidarea capacitatii ANOFM de a furniza la nivel local servicii adaptate clientilor.

3. Masuri : aplicarea prevederilor Programului de ocupare a fortei de munca pentru anul 2006 al ANOFM ; desfasurarea Caravanei Ocuparii Mediului Rural pentru informarea populatiei din mediul rural de facilitatile si oferirea serviciilor de catre ANOFM ; formarea prin Planul National de Formare Profesionala a circa 15000 persoane din mediul rural.

4. Obiectiv : cresterea capacitatii institutionale a ANT de sprijin a turismului rural

4. Masuri : constituirea « Conferintei permanente a turismului rural », ca instanta de schimburi si acorduri intre diferitele organisme din turismul rural ;

Insertia pe piata a fortei de munca a persoanelor de etnie rroma :

1. Obiectiv : imbunatatirea accesului la educatie al grupurilor dezavantajate.

1. *Masuri* : derularea programelor Phare « accesul la educatie al grupurilor dezavantajate », in scopul prevenirii si combaterii excluziunii sociale si crearea unui mecanism pentru imbunatatirea accesului la educatie.

2. *Obiectiv* : promovarea masurilor de integrare a populatiei rrome pe piata muncii, inclusiv prin combaterea discriminarii.

2. *Masuri* : desfasurarea caravanei ocuparii in comunitatile de rromi ; indeplinirea masurii din Programul de ocupare a fortei de munca al ANOFM pentru anul 2006(ocuparea a 10000 persoane de etnie rroma) ; indeplinirea masurii din Planul national de Formare Profesionala ANOFM pentru anul 2006 (cuprinderea in programe de formare profesionala a 1661 persoane de etnie rroma ; organizarea Bursei lunare a locurilor de munca pentru persoanele de etnie rroma.

3. *Obiectiv* : consolidarea capacitatii institutionale a Agentiei Nationale pentru rromi, in special la nivel teritorial.

3. *Masuri* : initierea si desfasurarea, de catre ANR a zece programe de dezvoltare comunitara, cu prioritate de actiune in domeniul ocupare.

Ameliorarea discrepantelor zonale si regionale si utilizarea cat mai eficienta a fondurilor comunitare.

1.*Obiectiv* : continuarea pregatirilor in vederea intaririi capacitatii administrative a MMSSF pentru coordonarea, implementarea si gestionarea fondurilor structurale, in special a Fondului Social European.

1. *Masuri* : angajarea de personal, astfel incat numarul total al persoanelor angajate sa fie conform Planului de actiune ; intensificarea colaborarii in procesul de programare si identificare a portofoliului de proiecte ; organizarea si desfasurarea unor cursuri de pregatire profesionala pentru toate autoritatile de management si organisme intermediare ; dezvoltarea unui portofoliu solid de proiecte ce urmeaza a fi finantate cu ajutorul Fondului Social European.

Monitorizarea PNAO 2006

Elaborarea Planului National de Actiune in domeniul Ocuparii PNAO – 2006 a fost efectuata de un colectiv aflat in coordonarea directorului Directiei Politici Forta de Munca, numit de catre ministrul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei Coordonator national.

Pe parcursul procesului de elaborare, Directia a cooperat cu Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca, Ministerul Educatiei si Cercetarii, Ministerul Agriculturii, Padurilor si Dezvoltarii Rurale, Consiliul National de Formare Profesionala a Adultilor, Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii, Agentia Nationala pentru Rromi, Agentia Nationala pentru Intreprinderi Mici si Mijlocii si Cooperatie, Autoritatea Nationala pentru Turism, Agentia Nationala pentru Egalitate de Sanse intre femei si barbati – ANES.

Urmarirea indeplinirii angajamentelor asumate de PNAO 2006 se va realiza de catre Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei, in cooperare cu institutiile susmentionate pe baza unor indicatori de monitorizare. Indicatorii de monitorizare a influentelor asupra pietei muncii a rezultatelor actiunilor derulate de institutiile cu responsabilitati in aplicarea Planului National de Actiune in domeniul Ocuparii PNAO – 2006 care se vor urmari sunt urmatorii :

a) Indicatori calitativi :

- rata de activitate a populatiei in varsta de munca (15-64 ani) ;
- ponderea populatiei active in varsta de munca (15-64 ani) si populatia activa totala ;
- rata somajului BIM : raportul dintre numarul somerilor definiti conform criteriilor Biroului International al Muncii si populatia activa totala, exprimat procentual ;
- rata somajului inregistrat : raportul procentual dintre numarul de someri inregistrati si populatia activa civila ;
- rata de participare a adultilor (25-64 ani) la educatie si formare

profesionala : ponderea persoanelor in varsta de 25-64 ani care au participat la o forma de educatie si formare profesionala (intr-o perioada de referinta) in numarul total al persoanelor de aceeasi varsta, exprimata procentual ;

- rata de participare a somerilor inregistrati la cursuri de formare

profesionala : proportia somerilor cuprinsi in cursuri de formare profesionala, in totalul somerilor inregistrati, exprimata procentual ;

- ponderea cheltuielilor pentru formarea profesionala a somerilor,

in totalul cheltuielilor din bugetul asigurarilor pentru somaj (%) : cheltuielile publice cu formarea profesionala din bugetul asigurarilor pentru somaj exprimate ca raport procentual in totalul cheltuielilor din BAS;

- costul mediu pe somer – beneficiar de cursuri gratuite de

formare profesionala: suma medie a cheltuielilor finantate din BAS pentru formarea profesionala a unui somer prin cursuri gratuite;

b) Indicatori cantitativi:

- numarul de actiuni realizate de fiecare institutie responsabila;

- numarul de someri inregistrati de serviciul public de ocupare ;

- numarul de someri inregistrati care au obtinut un nou loc de munca ;

- numarul de someri inregistrati care participa la cursuri de formare profesionala.